

takovouto žalobu dědickou, nýbrž pouze na žaloby o rozdělení dědictví. To vysvítá z jasného jeho znění, jakož i z úmyslu zákonodávce, zřejmě v něm vyjádřeného a uvedeného v motivech osnovy jurisdikční normy, podle nichž vyjimečný předpis druhého odstavce § 77 j. n. ve prospěch žaloby o rozdělení dědictví pojat byl do zákona proto, poněvadž ve znalosti pozůstalostních poměrů soudcem pozůstalostním, pokud se týče ve spisech pozůstalostních jsou před právoplatným odevzdáním pozůstalosti i po něm dány všechny předpoklady pro rozhodnutí sporu a nikde jinde nenalézá se procesní materiál stejně dobře připraven. Mínění soudu stolice druhé, že druhý odstavec § 77 j. n. vztahuje se na dědickou žalobu, o niž tu jde, jest mylné. Dle toho, co bylo uvedeno, není pro žalobu tuto příslušným okresní soud, před nímž pozůstalost byla projednávána. Soud stolice druhé tudíž neprávem užil předpisů § 104 j. n. a § 240 c. ř. s. a neprávem zrušil usnesení prvního soudu, vydané o žalobě.

Čís. 1115.

Správa jest vyloučena (§ 928 obč. zák.) pouze tehdy, byla-li vada poznatelná pro každého opatrného pozorovatele. Nestačí zjevné příznaky jakési neurčité nemoci (obklad, horečka, skleslost).

(Rozh. ze dne 8. července 1921, R I 802/21.)

Žalobce nabyl dne 13. ledna 1921 od žalovaného směnou koně, jenž v době předání trpěl vysokou horečkou, výtokem z nozder, měl kol krku obvaz a na sobě pokrývku. Dne 23. ledna 1921 byl žalobce nucen dát koně odporaziti a pitvou se zjistilo, že příčinou smrti byla tuberkulóza, již kuň trpěl nejméně po 4 měsíce. Žalobu na zrušení směnné smlouvy procesní soud první stolice zamítl v podstatě z těchto důvodů: Jest zjištěno, že žalobce věděl, že kuň, jemu žalovanou stranou odevzdáný, jest chorý, že má výtok z nozder, obvaz na krku a obklad, pokud se týče pokrývku na těle, — a že věděl, že kuň má vysokou horečku. Není zde tudíž okolností §§ 923 a 928 obč. zák., neboť žalobce o chorobě směnného koně věděl a žalovaná strana mu ji lstivě nezamlčela. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, o věci dále jednal a ji znovu rozhodl. Důvody: Dle náhledu soudu odvolacího byla žaloba zamítnuta neprávem. § 928 obč. zák. praví, že nemá správa místa, bijí-li vady do očí. V tomto případě však oba slyšení zvěrolékaři souhlasně udali, že laik na koni nemohl poznati, že je těžce nebo vážně nemocen a Rudolf S. dodal, že laik nemohl vůbec poznati, že by šlo o podezření onemocnění tuberkulosou; šlo tudíž zřejmě o vadu skrytou. Žalobce v žalobě tvrdil, že žalovaná strana výslovně prohlásila, že směnný kuň trpí pouze lehkým ochuravěním chřipicí, jež se nejdéle za 2 až 3 neděle vyhojí, takže pak bude možno koně používati plně k dopravě a že jen vzhledem k tomuto prohlášení strany žalované smlouvu směnnou uzavřel a nabídl o tom důkazy. Tvrdění toho prvního soudce si vůbec nepovšimnul a nabídnuté důkazy a zejména důkaz výsledkem stran nepřipustil, ač dle náhledu soudu odvolacího je tvrzení to, když šlo o vadu skrytou a žalovaný okolnost tu popřel, pro posouzení závažné. Žalobce domáhá se žalobou jednak zrušení smlouvy, jednak

náhrady způsobené mu škody ze správy tvrdě, že kůň byl již stížen při odevzdání nenapravitelnou vadou a tudíž byl k řádnému upotřebení nezpůsobitý, ač strana žalovaná opak při směně tvrdila. Dle náhledu soudu odvolacího, i když žalobce věděl, že kůň je chorý, že má vysokou horečku, že má výtok z nozder, obvaz na krku a obklad, jsou tu podmínky správy, poněvadž šlo o vadu skrytou a dle § 928 obč. zák. jde o případ správy, když věc úplatně postoupená nemá vlastností, buď výslovně umluvených, nebo obvykle při ní bývajících, a že jí ten, komu se věc postupuje, dle povahy jednání nebo dle účinné smlouvy bude moci užívat i k užítku obracet. Že by žalobce byl věděl, že směněný kůň je tuberkulosní, ani žalovaná strana netvrdí, že pak šlo o tuberkulosu a ne o chřipici, je nesporné. Žalobce nevzdal se tím, že věděl, že kůň je chorý, nároku ze správy pro vadu skrytou, neboť předpokládal, jak z řízení průvodního na jevo jde, že kůň trpí pouze chřipicí a nevěděl, že trpí tuberkulosou a ku vzdání se správy dle § 929 obč. zák. je třeba výslovného prohlášení. Tím více však by tu byly podmínky správy, kdyby zjištěno bylo tvrzení žaloby, že žalovaná strana výslovně prohlásila, že kůň trpí pouze lehkou ochravčím chřipicí, že se vyhojí, a že ho bude možno používat i plně k dopravě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Na prvním místě dlužno řešiti výtku nesprávného právního posouzení věci. Soud dovolací má za to, že výtku, jakoby soud odvolací byl případ po právní stránce nesprávně posoudil, jest neodůvodněna. Nesporným je mezi stranami, že směněný sporný kůň trpěl nezhojitelnou tuberkulosou, která byla znalci zvěrolékaři rozpoznána teprve při porážce koně, že kůň ten chorobou trpěl již 4 měsíce před odevzdáním žalobci, a že porážka jeho byla nutnou. Prvý soudce zjistil svědeckým důkazem, že žalobce před odevzdáním a koupí koně věděl, že kůň je chorý, neboť měl kůň na krku obvaz a na hřbetě obklad a při převzetí měl horečku 40 stupňů. Z toho vyvozuje dovolací stížnost ve srovnání s rozsudkem prvního soudu, že vytýkaná vada koně byla žalobci při odevzdání známa, a odůvodňuje stěžovatel tento svůj náhled tím, že směrodatnou jest prý známost viditelných zjevů nemoci i když příčina těch zjevů jest neznáma. To činí neprávem. Slovem »vada« u dobytka míní zákon vždy nemoc samotnou, nikoliv pouze příznaky nemoci, což vysvětluje § 925 obč. zák., nyní sice již zrušeného, nazírání zákonodárce však osvětluje, kdež výslovně jako vady dobytka se uvádějí jednotlivé druhy dobytčích nemocí a nikoliv jejich příznaky (horečka, skleslost atd.). Dle § 928 obč. zák. jest správa vyloučena, když vady předaného dobytka v čas odevzdání byly zřejmy, znatelné, ovšem netoliko pro znalce, nýbrž pro každého opatrného pozorovatele, při čemž jest lhostejno, byly-li poznány čili nic. Jinak ovšem, zaručil-li se předávající, že dobytek je vady prost (§ 928 druhá věta obč. zák.). Z toho plyne, že správa byla by v tomto případě pouze tehdy vyloučena, byla-li tuberkulosa zvířete poznatelnou při odevzdání koně pro každého opatrného pozorovatele. Když však, jak usnesení odvolacího soudu uvádí, dle výroků znaleckých svědků, zvěrolékařů, nemohl laik poznati, že kůň jest nemocen tuberkulosou, ba nemohl

ani poznati, že je těžce a vážně nemocen, leč až teprve po porážce koně, pak jest zřejmo, že běží o vadu skrytou a nikoliv zřejmou. Neposoudil tedy (odvolací soud případ po právní stránce nesprávně.

Čís. 1116.

Odklad exekuce vyklizením (nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n.) lze povolit i opětovně, jsou-li tu jen zákonné podmínky.

(Rozh. ze dne 8. července 1921, R I 807/21.)

Soud první stolice vyhověl návrhu, jímž se nájemce domáhal již po třetí odkladu exekuce vyklizením. Rekursní soud návrh zamítl. **Důvody:** Podle § 1, odstavec druhý vládního nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. může býti na návrh povinného vyklizení odloženo znovu, trvají-li důvody odložení exekuce i po uplynutí lhůty, na kterou byl odklad povolen. Tomu sluší rozuměti tak, že více než dvakrát odklad exekuce podle citovaného vládního nařízení povolit nelze, neboť tak daleko nesahá účinnost zmocňovacího zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 sb. z. a n., podle něhož zmínčené nařízení vládní bylo vydáno. Jinak by bylo za to považovati, že byl vládním nařízením zrušen zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., protože by výpověď také tehda byla nemožnou, když by vypovídaný bez vlastní viny jiného bytu neměl, což však citovaným zákonem nebylo vysloveno. Poněvadž povinné straně odklad exekuce již po dvakrát byl povolen, poněvadž povinná strana odkladu toho domáhá se jenom podle cit. vládního nařízení, postrádá její návrh v zákoně opory a proto měl býti zamítnut.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Povinná strana osvědčila potvrzenkou bytového úřadu v Praze ze dne 11. května 1921, že v obvodu Prahy I. až VI. část nemůže ji býti přidělen žádný vhodný byt pro naprostý nedostatek takových bytů a pro značný počet dřívějších žadatelů. Jelikož je tedy takových bytů naprostý nedostatek, je tím též osvědčeno, že povinná strana bez své viny bytu takového nemůže nalézt. První soud vzal vzhledem k tomu právem za zjištěno, že důvody odložení exekuce trvají i po uplynutí doby, na kterou byl odklad povolen t. j. i po květnovém termínu r. 1921 a že tím dány jsou podmínky opětného odkladu exekuce podle § 1, odstavec druhý, vládní nař. ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. Nelze předpis ten vykládati úzce, že by totiž několikrát odklad byl nepřípustným. Jsou-li tu podmínky, pro něž byly dřívější odklady povoleny, možno i dále odklady připouštět, což vyplývá z účelu nařízení toho, nouzí o byty vyvolaného a doplňujícího zákon o ochraně nájemců, a také z všeobecného znění druhého odstavce § 1 cit. vl. nař., z něhož nelze vyvoditi, že odklad lze povolit pouze dvakrát.